

Hedens vilde makeover

Beder man en dansker se heden for sig, vil de fleste forestille sig et vidtstrakt, åbent landskab dækket af lilla lyng og græssende får. Sådan tog en tredjedel af Jylland sig ud indtil 1866, hvor et af Danmarks mest indflydelsesrige konsortier, Hedeselskabet, meldte sig på banen. Under ledelse af den karismatiske Enrico Dalgas kastede konsortiet sig ud i en ambitiøs makeover: Lyngheden skulle forvandles til frugtbar landbrugsjord.

Jyllands heder er ofte blevet fremstillet som uproduktive ødemarker. Men jyderne passede gennem 5.000 år på hederne, der indgik i en bæredygtig jordbrugspraksis, som var mere lukrativ, end østdanskerne fattede. Med Hedeselskabets indtog forsvandt en ældgammel kultur og en enestående natur. Et historisk snuptag forvandlede hederne til plantager og intensivt dyrket landbrugsjord. Og snart vil Grøn Trepert, endnu et historisk snuptag, omslutte de spredte rester af hede, vi har tilbage.

Forfatteren siger:

”Hedens historie handler om bæredygtigt jordbrug igennem årtusinder. Men også om fortidige beslutninger, baseret på idéen om, at mennesker kan beherske naturen, som med tiden viste sig at bære kimen til store problemer for mennesker, planter og dyr. Historien om den jyske hede er en ud af mange fortællinger om, at historien aldrig slutter, men kommer ræsende imod os som fremtid.”

Om forfatteren

Lotte Isager er ph.d., antropolog og geograf, ansat ved De Kulturhistoriske Museer i Holstebro. Hun har 25 års erfaring som forsker i landsbrugsudvikling og naturforvaltning.

Om serien

Håbet på heden er bog nr. 98 i serien 100 danmarkshistorier. Bøgerne udkommer hver måned i otte år og er centrale i projektet, der bl.a. omfatter kronikker og materiale på danmarkshistorien.dk.

Se mere på 100danmarkshistorier.dk

Håbet på heden

Lotte Isager

100 sider

Pris: 129,95 kr.

UDKOMMER 13. NOVEMBER 2025
som trykt bog, e-bog og lydbog

Bogen sælges også i abonnement
på unipress.dk/abonnement

Kontakt

Lotte Isager

Tlf.: 22 62 75 72

Mail: lois@kulmus.dk

Thomas Oldrup, forlagsredaktør

Tlf.: 53 55 01 59

Mail: to@unipress.au.dk

Projektet 100 danmarkshistorier
er støttet af A.P. Møller Fonden

Aarhus Universitetsforlag

Helsingforsgade 25

8200 Aarhus N

Tlf. 53 55 05 42

unipress.dk